

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K.
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrt leta 4-80 K

Posredovna številka 18 v.

Reklamacije so poštne proste.
Ne frankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Inserati: Enostopna peti-vrstica
(širina 88 mm) za enkrat 20 vin-
večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

53. številka.

V Ljubljani, v sredo, dne 4. maja 1910.

Leto XIII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II.

Vabilo na naročbo.

Sodruge in prijatelje vabimo na novo na-
ročbo, dosedanje naročnike pa, katerim je potekla
naročnina koncem meseca aprila, da jo zo-
pet obnové.

„Rdeči Prapor“

izhaja trikrat na teden ter velja

Za Avstro-Ogrske dežele:

za celo leto K 14.—

za pol leta „ 7.—

za četrt leta „ 3-50

na mesec „ 1-20

Za Nemčijo:

za pol leta K 7-90

za četrt leta „ —

Za Ameriko:

za pol leta K 9-50

za četrt leta „ 4-80

Obenem prosimo cenjene naročnike, naj pri-
poročajo naš list svojim sodrugom, prijateljem in
znancem, naj ga zahtevajo po gostilnah in ka-
varnah, v katere zahajajo in naj nam pošljejo
naslove takih znancev, ki bi ga naročili, če jim
ga pošljemo na ogled.

Upravništvo „Rdečega Prapora“.

Po deželnozborskih dopolnilnih volitvah na Goriškem.

Združena slovensko-klerikalna in laško-liberalna
večina v deželnem zboru goriškem je sporazumno
razveljavila volitev treh poslancev v slovenskem
veleposestvu z očitnim namenom, dobiti proste roke
pri volitvi deželnega odbora, kjer so zastopniki

veleposestva na slovenski strani bili jako odločilni
pri vprašanju, ali dobe slovenski klerikalci dva za-
stopnika v deželnem odboru kakor je doslej, ali ne.
Ker so se slovenski klerikalci zvezali z laškimi li-
beralci, tako da so jim že naprej zagotovili dva
odbornika, in ker imajo laški liberalci v veleposestvu
le tri zastopnike, ravno tako kakor slovenski agrarci,
bi pri volitvi iz te skupine moral odločiti žreb, ki
bi na ta način odvzel slovenskim klerikalcem enega
odbornika.

Razveljavljanje volitve treh agrarnih zastopni-
kov veleposestva je bil sicer navaden deželnozborski
škandal, zato se je tudi od slovensko-liberalne
strani skušalo izkoristiti ga, le da ni šlo, ker je po
zadnjem porazu napredne stranke na Goriškem za-
vladala precejšnja apatija. Par shodov, ki jih je na-
predna stranka sklicala v protest proti »nečuven-
nemu postopanju« slovenske klerikalne in laške li-
beralne večine, ni imela najmanjših posledice. In
menda Dr. Gregorčič ni pričakoval bogve kakega
uspeha pri dopolnilnih volitvah, kajti šlo je le za
deželni odbor, to pa je z razveljavljanjem dosegel,
in mu je bilo vseeno, ali zopet pridejo v zbornico
trije zastopniki, kakor pravi »Soča«, naprednjaki,
ali pa kakor se oni sami imenujejo, agrarci. (Ker
agrarna stranka sedaj nima lastnega glasila, in je
edino politično trobilo na Goriškem, razen klerikal-
nih, »Soča«, se proglašajo agrarni poslanci brez
daljših posledic za napredne pridobitve. Tako se
je tudi uspeh volitve 23. aprila 1910 razbojnal po
liberalnem časopisju.)

Gospodje, ki zastopajo agrarno stranko, dr.
Franko, župan Klančič in visjesodni svetnik Rutar,
pač ne bodo slovensko-klerikalni in laško-liberalni
zvezi mnogo vode kalili! Klančič je znan, da je
ves čas svojega poslanstva, bil je namreč že 12 let
zastopnik v deželnem zboru, trdovratno molčal in
konsekventno glasoval po danih ukazih. Tako bo
tudi sedaj. Dr. Franko je pokazal z vsem svojim
dosedanjim nastopom, da je sploh negativen za
vsako razumevanje političnih in menda tudi gospo-
darskih principov. Bil je svojčas eden glavnih vzro-

kov, da je klerikalna stranka vzdržala svoje pozicije
proti novo nastali napredni, in marsikateri
polit. čuopravniški svet proti napredni stranki, in
posebno proti Andreju Gabrščeku, je izšel iz nje-
govih ust na posvetovanju z dr. Gregorčičem. Iz-
grebli so ga kot voditelja agrarcev leta 1907 v za-
dregi in potrebi po političnem vodstvu. Tu je ba-
rantal s klerikalci in se je končno oklenil Andreja
Gabrščeka, ker ni našel pri klerikalni stranki svo-
jega političnega računa. V deželnem zboru ne bo
dr. Gregorčič in slovensko-italijanski zvezi prav
nič nevaren. Za visjesodnega svetnika Rutarja je
prav škoda, da se je pustil zamotati v politiko, ker
je znan kot jako miroljuben, nekoliko pedantičen
sodnik, ki se s politiko ni nikdar bavil in politično
tudi nikdar po svojem znanju in značaju ne bi
mogel nastopati. Tudi on je docela neškodljiv dr.
Gregorčiču in dr.

Prazna komedija in objestna igra z volilci pa
je bila brez vsake potrebe povzročena pri dopol-
nilni volitvi Andreja Gabrščeka in dr. Gregorina.
Dr. Gustav Gregorin je odvetnik v Trstu, in ako
je količkaj »patriota«, bi moral posvetiti vse svoje
sile bujnemu političnemu in gospodarskemu
življenju v Trstu, ki ima itak premalo delavcev;
in ker je dr. Gustav Gregorin pri marsikaterem
ekonomičnem zavodu in napravi udeležen, ki bi
moral absorbirati vse njegove moči, zato je nerazumljivo,
da je ta kot »kristalno čist« značaj, kot »neumoren«
politični in narodni delavec, kot »požrtvovalni
rodoljub« tržaški znan mož, sprejel poslanstvo
za Goriško, kar pomeni le potratu časa in zgubo
v Trstu pridobljene prestiže. Dr. Gustav Gregorin
se po svojem znanju in svojem značaju v goriškem
deželnem zboru ne more drugega, nego poleg
znanega Andreja Gabrščeka semtertje nekoliko
osmešiti, nikakor pa ni kos staremu zvitemu
diplomatu dr. Antonu Gregorčiču, ki pač se
nekolikokrat zasluša, dokler se ne naveliča
neplodnega počenjanja, vtikati se v zamr-
šene goriške razmere. Rekli bi, rahločutnemu,
značajnemu dr. Gustavu Gregorinu, prav privoščimo,

PODLISTEK.

Savičev pesimizem.

Dalje.

VIII.

Savič je popravljaj šolske naloge svojih učenk.
Bile so take, kakršne so šolske naloge navadno.
V nekaterih je vse mrgolelo napak, nekatere so
bile jako korektne, a te so ga večinoma najbolj
jezile. Težko jim je bilo kaj očitati, a vendar so
bile včasih take, da bi jih človek kar raztrgal.
Puste, prazne — ali korektne. Vseskozi pravilni
ornamenti, nobena črtica pretanka ali predebela,
noben krog preširok ali preozek, a brez vsake
ideje...

Popravljanje šolskih nalog je jako dolgočasna
reč. Savič je pa jako potrpežljiv človek. Toda
danes se mu hoče nit potrpljenja utrgati vsak
čas. Da bi bilo v teh spisankah le količkaj last-
nega! Pa nič, nič!

Pregleduje, nalogo za nalogo — vse po enem
kopitu...

Končno nekaj družega.

No, kaj je to? ... Kaj, to dekle filozofira?

„Pesimizem ni nič družega, nego bolezen.
Vidi se nam resničen, kadar tiči vzrok bolezni
globoko v duši. Tedaj napravlja lahko globok
utisk. Večinoma pa ne izvira iz duševnosti, tem-

več samo iz domišljije. In poprostoma je samo
manira... Pesimizem ni niti opavičen, niti ute-
meljen. Svet, narava, vse življenje v svoji celoti
in v posamičnih delih glasno priča proti pesi-
mizmu...“

Kdo je to dekle, ki se upa tako odločno
obsojati pesimizem?

Ta naloga je vendar mikavna. Savič se ne
strinja s temi nazori — seveda ne; saj ni treba
še posebej povdarjati tega. Savič je vteleseni
pesimizem in drugi ljudje se sčasoma že še pre-
pričajo, da ima prav. A priznati mora, da je ta
naloga zanimivo spisana. Nekaj primitivnega je
v njej, kar prav nič ne diši po knjigah; in prav
to mu ugaja.

To dekle torej obsoja pesimizem.

Kdo pa je pravzaprav: kako se imenuje?

Tonka Hrastova.

Ej, ta! — Tonka... Tudi zanimivo. V osmem
razredu nobeno dekle ne rabi diminutiva za svoje
ime. Same gospice so, ki se nočejo imenovati
tako kakor mala dekletca ali kvečemu »Backfische«.
Same Josipine, Albertine, Antonije. Torej Tonka
Hrastova je tista, ki trdi, da svet, narava in vse
življenje obsoja pesimizem. Glej, glej! Kaj pa ve
ta Tonka o svetu, o naravi, o življenju? Kar je
čitala v šolskih knjigah in kar so ji povedali
profesorji.

No, no, le počakaj, dekle! Pridejo drugi časi.

Pa kaj veš ti o pesimizmu?

Kaj pa je utemeljeno v svetu, v naravi, v
življenju?

Ha, ha, ha! Dekle je morda zaljubljeno, se-
veda, v osmem razredu ima že vsaka svojega
oboževalca, pa ga bo imela tudi Tončka. Zato
pa sanje v srebrni mesečini, kadar bezeg duhti
in slavček drobi, o sladkih slasteh ljubezni. Tako
sodijo vsa mlada dekleta, razlika je samo v tem,
da so nekatere pogumne, druge pa ne, nekatere
znajo povedati, kaj mislijo, druge pa nič.

No, le počakaj! O tem optimizmu in pesi-
mizmu se že še pomeniva.

Savič je popravljaj svoje naloge, a jezil se
ni več ta večer. Kadar mu je prišla prav dolgo-
časna naloga v roko, se je spomnil Tonkinega
filozofiranja in vse hudovanje mu je pregnal bla-
godejen humor.

Kar čudil se je, odkod je prišlo to? Humor!
Tega že dolgo ni poznal. Malo prej se je celo
na ves glas zasmel, kar se že ni zgodilo od
tistih časov...

Ali ne postaja nezvest svojemu načelu?

Ah, kaj! V njem se ni nič izpremenilo, on
ne more postati več drugačen nego je. Pa če se
enkrat zasmeha, ni škode. No, no, kar se tiče
drugega, že pove Tonki svoje mnenje.

Dalje prih.

da je prišel v deželni zbor goriski. Morda mu odzame nekoliko nepotrebne sentimentalitete.

Kenec prih.

Prvi majnik.

Zagorje.

Pri nas se je majsko slavlje izvršilo nad vse pričakovanje sijajno. Neštevilno hiš je bilo okrašenih z rdečimi prapori in nad železniško postajo, visoko v gorah, je plapolala v prijazno jutro ogromna rdeča zastava, pričajoča tujcu v železniskem vezu, da biva v tej gorski kotlini zaveden proletarijat. Prvega majnika je bilo stavo in mlado že navsezgodaj na nogah, da se udeleži ali pa vsaj ogleda demonstracijski odhod, ki je bil letos v resnici impozanten. Eni so ga pozdravljali z veseljem na obrazu, dočim so ga drugi — in teh je bilo le prav malo — opazovali z zavistjo, videči, da Zagorje je in ostane rdeče. Zbirališče je bilo pred rudniško čakalnico v Kisovcu, kjer je rudarska godba že navsezgodaj igrala budnico. Ko so pevci odpeli delavsko himno, je nastopil sodrug Kocmur iz Ljubljane, ki je imel kratek nagovor, v katerem se je spominjal naših predbojnikov, ki jih danes krije že črna zemlja. Rekel je: Nimajo spomenikov iz kamna ali bronu, toda spomenike imajo v naših srcih, spomenike, ki so trajnejši od izklesanih. Zapustili so nam dedščino proletarske zavesti, zaklad, ki ga hranimo in branimo, če treba s svojo srčno krvjo, da ga neomadeževanega zapustimo svojim otrokom. Molče in odkritih glav je množica poslušala nagovor ter s trikratnimi slavskimi posvedočila, da tudi v veselih trenutkih ne pozabi trpinov, ki so morda še lani bili v njeni sredi. Po končanem nagovoru je godba zaigrala veselo koračnico, nakar se je spreved začel pomikati proti Lokam. Med potjo so se vrste podvojile, potrojile. V Toplicah je demonstrante pričakovala ogromna množica, tako, da se je spreved ustavil in je moral sodrug Kocmur imeti zopet kratek nagovor. Njegova izvajanja so napravila na množico najgloblji vtisk. Tu se je govornik spominjal živih mrličev, ki se kakor ščurki boje dnevnih svetlobe, pa iščejo temo in skrivna pota, po katerih bi zanesli med zagorsko delavstvo neednost in narodno nestrpnost. V nemškem jeziku je pozval steklarje, naj se tudi v bodoče bojujejo s slovenskimi sotrpini ramo ob ramo za pravice celokupnega proletariata. Veselo razpoloženje in bojevito navdušenje je pričalo, da je vsa množica ene misli, enega srca. S krepkimi živjo-klici je zbor poslal svoje pozdrave onim bratom in sestram, ki jim ni bilo mogoče, udeležiti se majskega slavlja. Mahaje z robci in klobuki je delavstvo steklarne odzdravljalo. Množica je nato odkorakala proti Zagorju ter zopet nazaj v Toplice, kjer se je vršil shod pod milim nebom. Govorila sta sodruga Kocmur in Repovž, predlagana resolucija je bila soglasno sprejeta. Tudi popoldanska veselica se je izvršno obnesla. Toliko za danes. O lopovstvu narodnjakarjev, ki so ga bili izvršili v noči na prvi majnik, poročamo v eni prihodnjih števil.

Nabrežina.

Tukajšni sodrugi so začetkoma mislili opustiti samostalno praznovanje prvega majnika in se ga udeležiti le pri sosednjih organizacijah. Razlog je ta, da je bil prvi majnik letos v nedeljo, kar je v Nabrežini jako neugodno. Delavci stanujejo daleč okrog po kraških vaseh in se ob sobotah razhajajo ter se šele v ponedeljek vračajo v Nabrežino na delo. Vendar se je nazadnje takorekoč spontano uprizorilo praznovanje. Mnogo hiš je bilo v rdečih zastavah, med njimi posebno kolodvor. Streli iz topičev so naznanjali delavski praznik. Ob 8. jutraj se je zbralo nad 200 delavcev na slavnostnem prostoru, pa so po domače uredili praznovanje. Mnogo se jih je pa udeležilo slavnosti v Trstu, Sv. Križu in Gorici.

Gorica.

Tukaj se je obhajal delavski praznik tako krasno, da je prekosil vse prejšnje. Za ob 1/2 9. so se začele zbirati grude delavcev pred Delavskim domom. Uro pozneje je krenil impozanten spreved z godbo in dvema rdečima zastavama po mestnih ulicah na telovadni trg. Tukaj je bil potem manifestacijski shod. Ker so vsi sodrugi želeli slišati poslanca dr. Ellenboga, ki se nikdar ni govoril v Gorici, se je opustil prvotni načrt dveh shodov in se je za vse udeležence priredil enoten shod, kateremu so predsedovali sodrugi Petejan, Pertut in Vogel. Prvi je govoril sodrug dr. Ellenbogen, ki je v krasnem govoru opisal pomen prvega majnika z oziroma na sedanji politični položaj v Avstriji. Za njim sta govorila sodrug Tuntar italijansko in sodr. dr. Tuma slovensko. Po sklepni govorih sodruga Petejana in Pertuta se je zaključil impozantni shod ob 1/2 1. popoldne ob velikem navdušenju delavstva.

Lepo je uspela tudi popoldnevna ljudska veselica, kateri tudi slabo vreme, ki je strašilo ves dan, ni moglo napraviti škode.

Dobravljje.

Pri nas se je praznovanje prvega majnika že vživel in letos smo imeli praznik tudi za okolico. Udeležba na shodih v Dobravljah in Velikih Zab-

ljah je bila tako velika, da sploh se ni bilo takih shodov na Vipavskem. Na obeh shodih je govoril sodrug Milost iz Gorice o pomenu prvega maja. Iz Dobravlj se je privedil velik spreved v Velike Zabljje. V obeh krajih je svirala godba. Gotovo ostane ta dan vipavskim kmetom in delavcem, ki so se udeležili praznovanja, dolgo v spominu.

V Bači pri sv. Luciji.

Tukaj se je vršil na 1. majnika javen manifestacijski shod v proslavo tega delavskega praznika. Bilo je to prvič v tem kraju. Razmeroma številno zbranim sodrugom in sodruginjam je poročal sodr. dr. Dermota. Nasprotniki so sicer agitirali proti udeležbi, a socialistična ideja se je tu že tako ukoreninila, da je niti duhovstvo s svojo avtoriteto več ne izkoplje. Le naprej!

Celje.

Dopoldne je bil shod pri »Jelezu«, na katerem je poročal sodrug Vidmar iz Gradca. Udeležba je bila prav lepa. Potem je bil spreved po mestu, ki je napravil vtisk. Lepo je uspela tudi veselica, katere se je udeležilo 500 oseb.

Zagreb.

Tukaj je karalo praznovanje prvega majnika lep napredek. Konstatirati pa se mora, da je nedelja bolj ovirala proletar-ki značaj praznika, nego da bi ga bila pospeševala. Dopoldne je bil velik shod na vrtu »Kola«, kjer je govoril sodrug Juraj Demetrovič, popoldne pa velik spreved in veselica v Zagrebački pivovari.

Impozantno praznovanje se javlja iz Broda, Varazdina, Karlovca, Pakraca, Šida. V Belišču in Zlataru je »narodna« vlada slavne koalicije prepovedala zborovanje!

Gradec.

Tukaj je bil krasen dan. Ob 8. dopoldne so pevci priredili na Gradu improviziran koncert, ki ga je poslušalo do 2000 ljudi. Popoldne ob 1. je bil spreved z godbo in z zastavami v »Industriehalle«. V sprevedu se je nosilo mnogo napisov. Rdeče zastave so se opazale zlasti pri skupinah krojačev, telovadcev, mladostnih delavcev. Občinskih delavcev, Jugoslovancev i. t. d. V »Industriehalle« se je zbralo 3000 ljudi. Tukaj je govoril sodrug Pernertorfer. Po shodu je bila v parku veselica. Udeležba se ceni na 10 do 12.000 oseb.

Dunaj.

Dopoldne so bili tukaj nešteti shodi. Kakor vsako leto je priredila vsaka stroka svoj shod, nekatere tudi po več. Razven teh 47 je bilo 24 nemških, 14 čeških ljudskih shodov. Poljski delavci so zborovali na 2, rusinski na 1, ogrski na 3 shodih. Popoldne je bil običajni spreved v Prater; udeležba je bila velikanska, tako da je imel gledalec na enem mestu dve uri gledati. Spreved je bil letos jako pisan valed neštevilnih zastav in napisnih tabel, ki so se nosile. Zelo številne so bile ženske organizacije, ki so demonstrirale za žensko volilno pravico. Kolesarji so se vozili pred peši na dekoriranih kolesih. Tudi imitiran zrakov plov je plaval nad njimi. Strojniki so imeli dekoriran avtomobil. Skupina mladostnih delavcev je šela 2000 članov. V Pratu so bili vsi lokali polni. Pri jugoslovanskih delavcih je sviral tamburški zbor »Danica«.

Politični odsevi.

* V češki narodne socialni stranki vre. Poročali smo že, da je bilo zelo burno na njenem zadnjem zboru, ki ga je 54 delegatov zapustilo. Sedaj so ti zaupniki napovedali boj narodno socialnim poslancem. Predvsem jim očitajo, da hočejo narodno socialno stranko združiti s takozvano državnoopravno, ki je stranka nevarnih politikantov; v njej so lahko kapitalisti in delavci, narodni socialci pa hočejo biti »socialistična« stranka. Opozicionalci v narodno socialni stranki bridko tožijo, da bodo poslanci s svojo taktiko poglani zadnjega delavca v socialno-demokratski tabor. Razen teh generalnih očitkov imajo nezadovoljniji še mnogo posebnih. Tako pravijo, da jenarodno socialna stranka prepustila mladinsko organizacijo samo sebi, v sled česar je tu nastala popolna anarhija. Mladina prezira strankni statut, sumiči in psuje zaupnike in je po navodilu poslanca Slame sklicala poseben zbor, katerega so se udeležili poslanci proti volji stranke. Mladina se je pitala s samimi frazami in žalostna posledica je, da so vsi njeni boljši člani ušli v socialne demokratične strokovne organizacije. Najtežje tožbe vale opozicionalci na poslance, češ, da so razdejali vso disciplino v stranki in gojili kult oseb. Napadeni poslanci, ki imajo sedaj vodstvo stranke v rokah, so odgovorili s tem, da so izključili nezadovoljne izdajatelje letaka iz stranke.

* Konflikt v železniškem ministertvu. Kakor poročajo dunajski listi, nameravajo v proračunskem odseku vprašati železničnega ministra Wrba, zakaj je šel eden izmed najboljših sekcijskih načelnikov baron Zdenko Forster na

dopust in koliko je resnice na vesteh, ki pripovedujejo o konfliktu med njim in Forsterjem.

* Cesar se odpelje dne 11. maja v Budimpešto, kamor pride ob 5. popoldne. Prebival bo večinoma v svojem gradu G63016. Na Dunaj se vrne dne 31. maja.

* Vlado časopisje trdi, da se je politični položaj zboljšal. Na to misel jih spravlja Kramarčev govor na mladočeskem strankinem zboru in neki članek voditelja čeških Nemcev dr. Eppingerja. Res je že, da je bil Kramarčev govor, o katerem smo poročali, precej miren in da je tudi Eppinger nastopal proti radikalizmu, toda te izjave vendar ne dokazujejo, da bi bil Bienenrth postal modrejši. In parlamentarni položaj je ravno zato težak, ker baron Bienenrth ne pozna potreb avstrijske politike.

* Novopazarski sandžak je baje najnovejši cilj Aehrenthalove politike. Po poročilih iz Budimpešte zatrjujejo namreč v političnih krogih, da je minister grof Aehrenthal započel s Turčijo pogajanja glede pridobitve sandžaka Novi pazar. Neki dunajski list pripominja »Kakor zveni ta vest neverjetno, vendar je treba konstatirati, da niso bili vojaški krogi čisto nič zadovoljni s tem, da je grof Aehrenthal sandžak vrnil Turčiji. Ni torej izključeno, da bo iz strategičnih ozirov zopet potreba, da naša država iznova zasede to ozemlje.« — Takrat, ko je Avstrija anektirala Bosno in Hercegovino, je bilo s stališča imperialistične politike naravnost nerazumljivo, da je Avstrija zapustila sandžak. Aehrenthal ni s to »ljubeznivostjo« prav nič profitiral, država pa tudi ne; odškodnina, ki se je morala plačati Turčiji in ogromni stroški za vojne priprave, dokazujejo to dovolj jasno. A če bi se bila takrat dala razumeti okupacija sandžaka, bi se morali avstrijski narodi sedaj prav lepo zahvaliti za tak eksperiment, ki bi veljal zopet ogromne milione. Iz Belgrada že javljajo, da je tam zaradi glasov o okupaciji sandžaka veliko razburjenje in temu se res ni čuditi. A če je na teh vesteh kaj resnice, tedaj se tudi razume, zakaj se tako zavlačuje sklicanje delegacij, ki že dve leti ne zasedajo.

* O vprašanju dunajskega županstva trdi dunajski »Montagsrevue«, da bo trgovinski minister dr. Weisskirchner še pred koncem leta prevzel župansko čast in da se vsled tega sedanji župan dr. Neumayer sploh ne bo preselil v uradno stanovanje dunajske mestne hiše.

* O imenovanju Wetzlerja za člana gosposke zbornice se obljubljuje političen skandalček. Dunajski »Morgen« javlja, da bo v prihodnji seji poslanske zbornice vložena nova interpelacija zaradi imenovanja veleindustrija Wetzlerja za člana gosposke zbornice. V interpelaciji bosta navedena dva poljska poslanci, ki sta baje posredovala pri Wetzlerjevemu imenovanju.

* Občinske volitve na Dunaju, ki so se vršile v ponedeljek v šestih okrajih, so se končale z »zmago« krščansko-socialnih kandidatov. Volil je tretji razred, kjer imajo volilno pravico tisti, ki plačujejo najmanj 24 kron direktnega davka. Čeprav so izvoljeni njihovi kandidati, imajo krščanski socialci vendar jako malo povoda za veselje. Udeležba je bila, izvzemši 16. okraj, prav majhna in nenavadno mnogo listkov se je oddalo praznih. V 16. okraju (Ottakring) pa so imeli krščanski socialci prav resen boj. Tu so namreč socialni demokratje posegli ymes in so dobili v tem privilegiranem razredu toliko glasov, da bo zmagovalce lahko skrbela bodočnost. Krščansko-socialna kandidata Heffenmayer in Klaus sta dobila 2999, oziroma 2998 glasov, socialna demokrata pa Sever 1246, Volkert 1226 glasov. Leta 1908. so imeli soc. demokratje v tem razredu 995 glasov; napredek je torej prav znaten.

* Med Avstrijo in Turčijo je baje nastala napetost radi dogodkov, ki se ne dajo lahko kontrolirati. Trdi se, da so dogodki v zvezi z vstajo v Albaniji. Gotovo je, da se bo o tem govorilo v avstrijskem parlamentu in morda se tedaj izve kaj natančnejšega.

* Položaj v Albaniji se je zelo izpremenil. Vstasi so zapustili Kačanisko sotesko, katero so takoj zasedle turške čete. Uporniki so hoteli bežati proti Moravi, kar pa so preprečili Turki. Vstasi, ki so se zbrali okrog Peči, so se razšli. Turške uradne vesti pravijo, da so se prej prisegli zvestobo sultanu. Zadnje poročilo iz Soluna pravi, da so Arbanasi sklenili, opustiti boj in ne delati več težav turški vladi, ampak le prositi za razne olajšave glede na neke davke. Prebivalstvo v Džakovu in Peči je baje celo pripravljeno, iti s turškimi vojaki v boj zoper zadnje čete vstasov.

* Vstaja v Albaniji je pri kraju, če se sme verjeti uradnim turškim poročilom, po katerih je posneta sledeča: V bližini soteske Kačanik vlada sedaj popoln mir. Vstasi v gilanskem in kačanškem okraju so se jeli razhajati. Po poročilih kosovskega valije je nastal v okolici Pristine, Pri-zrena in Kačanika mir. Albanci so se umaknili proti severo-zapadu in se baje zbirajo okrog Peči. Poveljnik desnega krila turške armade Osman Paša operira sedaj od Gornji Moravi. Vojska preiskuje posamezne vasi. Kjer so hiše prazne, se smatra, da so njeni lastniki uporniki. Take hiše se brez pardona porušijo.

Iz štranke.

o Delnicke Listy dunajski dnevnik češke soc. dem. stranke, praznuje dne 15. t. m. svojo dvajsetletnico. Ob tej priliki priredi češka deželna organizacija na Nižjem Avstrijskem veliko jubilejno slavnost v dvorani Delavskega Doma v 16. okraju, Kreitnergasse 31—33 Začetek slavnosti je ob 3. popoldne.

o Dalmatinske in istrske organizacije jugoslovanske socialno-demokratske stranke imajo dne 15. maja v Splitu konferenco, ki ima v prvi vrsti namen, preurediti tiskovne razmere za hrvaške sodruge v Avstriji. Kakor je znano, izhaja v Splitu že drugo leto »Glas maleg puka« kot lokalni list. Namenjen je bil doslej v prvi vrsti agitaciji in se je kolikor toliko bavil tudi z lokalnimi razmerami v dalmatinskih mestih. V prvih začetkih, ko se je moral vsak dan boriti za svoj obstanek, se tudi ni dalo misliti na obširnejše naloge. V zadnjih letih se je pa organizacija povzdignila tudi med hrvaškimi sodrugi v Istri, pa se je med njimi porodila želja, da bi tudi oni dobili glasilo. Slovenskim sodrugom služi pač »Rdeči Prapor«, ki ga čitajo tudi oni hrvaški delavci, ki so v klavernih istrskih razmerah uživali toliko šolskega pouka, da jim čitanje ne dela prevelikih težav. Vedni endotnega proletariata pa dela lokalni dialekt resnične težave. Sedaj se pa misli na to, da bi se »Glas maleg puka«, ki si je doma pridobil podlago, razširil in prevzel tudi časnikarske naloge za Istro. Povečani list bi tedaj dobil tudi drugo ime. Konfrenca, ki ima res važno nalogo, želimo najboljše uspeh.

o Delavski kolek za Kranjsko, Štajersko in Koroško. Založništvo tega koleka, ki je slično onemu za Gorisko, I tro in Primorsko, je po nalogu izvrševalnega odbora stranke prevzel sodr. Ivan Kocmur, pri katerem imajo organizacije in zaupniki na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem odslej napravljati svoje naročbe. Organizacije na Goriskem, Primorskem in v Istri naročajo kolek slej kakor prej pri sodrugu Jos. Petejani v Gorici. Sodrugi in organizacije, tako strokovne kakor gospodarske, so naprosene, da se pridno poslužujejo delavskega kolka, ki utegne donosati stranki čedne dohodke. Rabi se lahko kot pečatna znamka pri poštnih posiljativah, kakor: pismih, zalepkah, dopisnicah, razglednicah, zavojih itd. Naj se ne odda nobena pismena ali kaka druga pošiljatev, da bi ne bilo na njej delavskega kolka. Dalje se lahko naleplja na vstopnice pri raznih delavskih priredbah, na dopisnice in zalepke pri šaljivi pošti ter tudi na dobiteke pri srečolovu, tomboli itd. Noben sodrug naj ne gre na voliče, ne da bi poleg imena kandidato-vega ne nalepil vsaj en delavski kolek. Vsaka delavska veselica ali druga priredba služi tudi v to, da se razpeča čim več delavskega kolka. Prosiyo se še posebno vse strokovne in gospodarske organizacije, naj sklenejo, da se vsa pisma opremijo z delavskim kolkom. Naročbe iz Kranjske, Štajerske in Koroške je poslati edino na naslov: Ivan Kocmur, Ljubljana, Gosposka ulica št. 12. Cena kolku je v Ljubljani ista, kakor v Gorici. Posamezen izvod stane 2 vinarja. Manj kakor 50 kolkov se po pošti ne pošlje, izvemši če se obenem vpošlje tudi denar. Da ni preveč nepotrebnih strokov (za naknadno pošiljanje denarja in eventualne opomine), se priporoča, da se obenem z naročbo vpošlje tudi denar (lahko tudi v poštnih znamkah). — Sodrugi in organizacije, sezite po delavskem kolku!

Dopisi.

Tržič na Gorenjskem. V ljubljanskem »Slovencu« se nekdo, ki se razodeva po svojem slabotnem razumu, zalétava v sodruga dr. Tuma radi predavanja, ki ga je imel pri nas. Ker vidimo, da objavlja »Rdeči Prapor« to predavanje, ga bodo čitatelji itak poznali in kdor s tem primerja »Slovenčeve« napade, bo strmel, kako more priti v človeške možgane toliko neumnosti in zlobe. Najbolj verjetno se nam zdi, da ne vedo ne »Slovenec«, ne njegovi dopisniki, kaj je vera, in kaj je socializem. Gotovo pa napravljajo s takimi hudobnimi napadi, ki so čisto brez soli, najslabšo uslugo ravno veri. Vidimo pa tudi, da je res bolje, predavati navadnim delavcem, nego klerikalnim »omikancem«. Mi, »navadni« delavci, smo razumeli predavanje dr. Tume, »izobraženi« klerikalec ga pa niso razumel, ker bi drugače ne bil mogel napisati takih bedarij. Kaj je neki hotel s svojim dopisom? Morda poučevati delavce? Ravno po tem dopisu spoznavamo, da se ne more pameten človek ničesar naučiti pri »Slovencu«. Ob takih predavanjih, kakršno je bilo dr. Tumovo, se pa poslušalec prav mnogo nauči; posebno važno je, da se nauči misliti. Nemara se pa klerikalci ravno tega najbolj boje. Saj razumemo. Med nami je nekoliko takih, ki so jih včasih poslušali, pa so jim pokazali hrbet ravno zato, ker je tam misel glavni greh. »Slovenec« naj le tako piše dalje, pa bo oddnedodne več takih, ki mu bodo obračali hrbet.

Domače vesti.

— »Slovenski Narod« je čuden patron. O majskem praznovanju je poročal v posebnem članku, kar je seveda hvalevredno. S tem načinom poro-

čanja je vsekakor priznal, da je bilo to praznovanje dovolj važno, kajti drugače bi ga bil opravil s kratko notico. In vendar se uredništvo trudi na vso moč, da bi bagateliziralo praznovanje. Govornik na nedeljskem shodu je dejal, govoreč o splošnih ljubljanskih razmerah, da bi moral biti vrt »Narodnega Doma« ob takih prilikah dobesedno poln deavstva. Pri socialnih demokratih je namreč navada, da se ne bahajo po nepotrebnem, temveč iščejo napake, da jih po možnosti popravijo. Iz ust socialističnega govornika je bila torej kritika udeležbe povsem upravičena. Iz peresa »Narodnega« urednika je pa bolj smešna. Prvič je bila udeležba na shodu za ljubljanske razmere še vsekakor častna. Drugič bi bili ravno liberalci lahko veseli, če bi prihajalo na njihove shode toliko ljudi. Naj se le spomimo na svoj zadnji shod radi občinskih volitev! In tretjič je tudi praznovanje letošnjega prvega majnika pokazalo, da stranka napreduje. V dobi, odkar se praznuje prvi majnik na Slovenskem, lahko rečemo, da sploh nobena stranka ni pridobila razmeroma toliko novih članov kakor socialna demokracija. Ta sistematični, četudi ne viharji razvoj, je pa gotovo več vreden kakor tisto naraščanje, ki ga opazujemo n. pr. pri klerikalcih, kamor drvé ljuče brez prepričanja, le zato, ker imajo klerikalci slučajno za nekaj časa komando v deželi. Če pa misli »Slov. N.«, da ljubljanski socialisti tudi v sto letih ne bodo mogli napolniti prostora kakršen je vrt »Nar. Doma«, se bo še letos prepričal, da izvira njegovo črno prerokovanje le iz pobožne želje.

— Velik sovražnik delavskega praznika je znani vodja kurilnice na državnem kolodvoru Poka de Pokafalva. Temu se pač ne čudimo; plemeniti gospod bi rajše gledal živega hudiča, kakor socialnega demokrata. On že ve zakaj Ampak gospod de Pokafalva, ki je zlasli hud na socialistične liste, naj blagovoli sebe samega prijeti za svoj aristokratski nos. Če ne bi dajal delavskemu časopisu povodov, pa se ne bi bavilo z njegovo vlečenjeno osebo. In če moramo danes zopet govoriti o njem, je zopet sam kriv. Gospod Poka menda res prav nič ne ve, kaj se godi na svetu in misli, da živimo še vedno v dobi pred vesoljnim potopom. Ko je dne 1. maja prišel neki vlak z okrašeno lokomotivo na šišenski kolodvor, ga je ta lepi pogled tako pogrel, da je ves srdit ukazal, naj se strga zelenje z lokomotive in strojevodjo je kaznoval s pet kromami. Kajpada, saj zaeluži strojevodja 5 K prav tako lahko kakor g. Poka, ki ne more gledati okrašene lokomotive. Upamo, da strojevodja ni bil tako dobrodušen, da bi bil meninici tebični sprejel kazni. Zakaj če bodo pri višji inštanci zvedeli, da se g. Poka še leta 1910 zgraža ob okrašeni lokomotivi, je prav lahko mogoče, da ga dajo v interesu službe zdravniško pregledati. G. Poka se bo že moral polagoma naučiti, da se obračajo listi v koledarju naprej pa ne nazaj.

— Z razmerami pri 87. polku v Pulju smo se že večkrat morali baviti. Od te čete se sliši vsak hip pritožba. Od verodostojne strani se nam poroča zopet to: Neki vojak je šel prosit za osem dni dopusta, ker bi si bil rad prestrbel službo. Letos namreč poteče njegova vojaška doba in misliti mora na svojo bodočnost. Polkovnik g. Gabriel mu je pa odgovoril pri polkovnem raportu: »Vi ste bili za tri leta potrjeni in ste za 3 leta naš; kam greste potem, ko končate vojaščino, če imate službo ali ne, to meni nič ni mar«. Vzrok tega je, ker je mož bil pijan pred tremi meseci! To vendar ni tako velik pregrešek, da bi bilo treba takega maščevanja! Ali tega ne vidi gospod polkovnik, če so pijani praporščaki, če imajo gospodje častniki inspekcijo v vojašnici in pride tak gospod o polnoči, ko že spi, pijan gledat, če je »red« v sobah. Ne bi jih radi imenovali, ker se nam smilijo. Druga zadeva je ta: Poglejte, kako so naši vojski oblečeni pri 87. polku! Vsi zamazani in zakrpani, ker menda gospodom častnikom ne ugađa, da bi imeli bolj čedno obleko. Pomislimo, plačujejo naši očetje toliko davka! Res čudno, da se godi dannačen kaj takega in še v sodanem času kulture. Upamo pa, da se bodo gospodje častniki poboljšali in bolj človeško ravnali z ubogimi vojaki.

— Poštni uradniki in poduradniki dobe draginjsko doklado za dobo sezone v onih krajih kamor zahaja veliko tujcev in se tedaj življenje podražuje. Kakor da ni draginje drugod, kakor v kopališčih in letoviščih!

Socialni pregled.

** Zidarji, pozor! Zidarska organizacija v Pulju ponovno javlja vsem stavbinskim delavcem, da je puljsko mesto nadalje zaprto za vse zidarje in v to stroko spadajoče delavce, kajti kdor bi prišel, je smatran za stavkoka.

Vipavskim in goriskim zidarjem se naznanja, da je v Pulju stavbinska tvrdka Münz bojkotirana. Kakor se je doznalo, je ta čedna tvrdka razposlala po Goriskem in v druge kraje svoje agente, ki imajo nalogo, nabirati izmečke človeške družbe, t. zv. zidarske krumirje za svoje delo v Pulju. Torej ste opozarjeni, da se ne bote dali meninici tebični ujeti na limanice, ki Vam jih nastavljajo

mesožrci z raznimi sladkimi obljubami. Vsak naj dobro premisli, preden, se odloči na tak korak, ki je pogubonosan zanj, za družino in tudi za puljske zidarje. Naj vsak prej misli, da pride v Pulju med 700 organiziranih zidarjev. Tukajšnji zidarji so morali prestati hude boje predem so prišli do tega, da sedaj lahko pokorijo brezpogojno vsakega krivičnega delodajalca. Na puljsko organizacijo naj pogledajo goriski in ljubljanski zidarji in potem naj se vprašajo: Kaj pa mi z našimi Tóniesi in Zupantiči in z gospodom Treo et ecetera?

Apel na zunanje delavce od puljske organizacije se glasi: ne prihajajte v Pulj!

Zidarska organizacija.

** Pozor, zidarji! V Bruku ob Muri, v Dimlachu in v Karpfenbergu je plačilno gibanje. Zidarji naj ne hodijo tja.

Nadalje naj zidarji ne zahajajo v Gradec, kjer je že nekaj časa mezdno gibanje.

** Gibanje slikarjev in pleskarjev v Zagrebu se je končalo s tem, da so delodajalci podpisali novo, za delavce ugodnejšo pogodbo, ki je prišla v veljavo s prvim majem in velja do konca leta 1913.

** Krojaško mezdno gibanje. Stavka v Gradcu, ki je trajala štiri tedne, je končana. Ta stavka je bila jako poučna in zanimiva za krojače. Mojstri in konfekcionarji, ki si navadno precej nasprotujejo, so nastopili v tem primeru skupno proti delavcem! Seveda ni to dosti pomagalo in njihovi komandi, da se morajo delavci brezpogojno podvreči in da so šele potem pripravljeni, pogajati se na podlagi starega tarifa, so se pomočniki le smejali. Ko so gospodje uvideli, da na ta način ne bo končana stavka, so se odločili za pogajanje na podlagi novega tarifa. Pomočniki so dosegli povprečno 10 odstotno povišanje plač, kar je gotovo jako lep uspeh.

V Bocnu se je stavka krojaških pomočnikov končala s popolnim uspehom. Delodajalci so uvedli zahtevano dnevno delo. Dela se 9½ ur na dan.

V Ljubnu se je stavka pri tvrdki Reinisch končala s popolnim uspehom. Stavka je trajala tri tedne. Tvrdka je sprejela tarif, ki vsebuje 10 odstotno zvišanje plač.

Omeniti je, da pri tej tvrdki dosedaj ni bilo določenega tarifa. Zanimivo je tudi, da so mali mojstri prevzeli stavkolomno delo, sicer se pa vedno jeze na to tvrdko.

V Lincu se je pri tvrdki Hrzan doseglo 10 do 15 odstotno povišanje dosedanje tarife. Stavka je trajala dva dni. Dodatno h končani stavki damskih krojačev v Lincu poročamo še, da se je tudi delavni čas skrajšal za pol ure na dan.

V Št. Hipolitu stavkajo krojaški pomočniki od 25. aprila t. l., ker se mojstri branijo podpisati tarifo.

V Beljaku je mezdno gibanje krojačev. Pogajanja se vrše. Le g. Pichler, ki ima 7 delavcev zaposlenih se noče pogajati.

V Pulju je stavka krojačev in krojačic pri tvrdki Steiner. Prizadetih je 25 oseb. Ta tvrdka ima v Trstu in v Gorici filijalke.

Iz Reke, kjer so krojaški pomočniki stopili 20. aprila v stavko, se nam poroča, da je stavka končala z ugodnim uspehom.

Monakovo. Tu stavkajo konfekcijski krojači. Sarajevo je za krojaške pomočnike zaprto. Naj nihče ne hodi tja!

V Švici se boj med mojstri in pomočniki nadaljuje. Krojaški pomočniki naj ne hodijo v Švico.

Zadnje vesti.

Vstaja v Albaniji. Solun, 2. maja. Torgut Švket paša je včeraj nadaljeval s pohodom ob obeh straneh soteske Kačanik. Na dveh točkah je došlo do spopada s vstasi, ki so še številni. Boji so trajali do noči. Vstasi se umikajo v gore in sune. V soteski Crnoljeva stoji še 3000 vstašev. V Albaniji je mraz in deževje. Ponoči so pripekljali 90 ranjenih Turkov v Solun.

Španske volitve. Madrid, 3. maja. Doslej se je brez protikandidatov proklamirala izvolitev 69 liberalcev, 34 konservativcev, 3 republikancev, 3 karlistov, 2 neodvisnjakov, 1 nac. liberalca in 1 nac. republikanca.

Društvene vesti.

§ Pevski zbor »Vzajemnosti« bode imel redno vaje za naprej vsak torek in četrtek ob 8. zvečer. Opozorjamo sodruge pevce, da redno zahajajo k pevskim vajam.

§ Pevski zbor »Vzajemnosti« ima redno vajo v petek, dne 6. t. m. zvečer ob 8 uri, v hotelu Ilirija. Opozorjamo sodr. pevce, da se vaje vsi udeležijo.

§ Pozor, ljubljanski sodrugi! Kdor ima veselje do petja, naj se zgleda dne 6. t. m. v petek zvečer ob 8. pri pevski vaji v hotelu Ilirija in nadalje pri vsaki redni vaji, vsak torek in četrtek. Dosedanje člane pevskega zbora pa opozorjamo, da naj pridobivajo novih članov, da bode zbor prišel res do tiste glasbene višine, do katere mu je namen. Priglašajo se posamezniki tudi lahko pri sodr. Tokanu, Šelenburgova ul. št. 6/II za pojasnilo.

Zidarji in zidarski delavci, pozor! Po Slovenskem, zlasti po Goriškem in Spodnjem Štajerskem hodijo agentje, ki iščejo zidarjev za Švico. Svarimo jih, naj se nikar ne dajo zapeljati po obljubah po visokih plačah, ki se nikdar ne izpolnijo. Agentje pri svojem lovu na zidarje in zidarske delavce ne povedo da je v Winterthuru in okolici stavka, ki traja že nad devet mesecev; delavska solidarnost torej zahteva, da se s takimi agenti povsod, kjer se pojavijo, temeljito obračuna. Vsak sum je takoj naznaniti Strokovnemu tajništvu v Ljubljani ali pa naravnost na naslov: Streikkommission der Maurer, Winterthur, Schweiz. Torej ne v Švico! Zaupnike strokovnih in političnih organizacij se naproša, da pouče vse zidarje in zidarske delavce v njihovem okraju.

Sodrugji, somišljeniki! Zahajajte le v take gostilne, kavarne in brivnice, kjer je na razpolago Vaše glasilo. . . Agitirajte „Rdeči Prapor“! Povsod za

Raznoterosti.

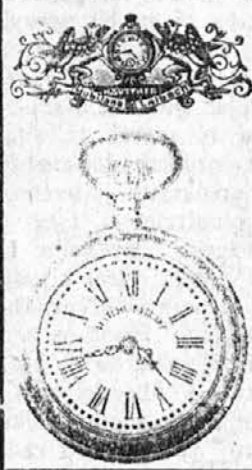
† **Načelnika srbske pravoslavne cerkvene občine** v Budimpešti je vlada odstavila radi poverjenja. Vkljub temu ni hotel izročiti pristojnim organom občinske blagajne. Odvzeli so mu jo z brahialno silo.

† **Nakup Novega Pazara.** Belgrajsko „Zveno“ poroča, da se baje srbska vlada pogaja za nakup novopazarskega sandžaka za 200 milj. dinarjev.

† **Sleparske banke na Nizozemskem** in zlasti Amsterdamu, dalje tudi v Kodanju, Hamburgu in Frankobrodu ob Menu so se znova z vso silo vrgle na prodajo raznih srečk, katere vsiljujejo na kaj spreten način tudi našim rojakom. V zadnjem času jih je bilo mnogo prav občutno oškodovanih, ker so verjeli mamljivim, a lažnjivim obljubam teh sleparjev. Občinstvo se v lastnem interesu opozarja, da takih pošiljatev ne sprejme, oziroma naj jih nemudoma vrne, da se izogne škodi in drugim neprilikam.

† **Zeppelinov zrakoplov „Z II“** je vihar pri Limburgu, ko je bil zrakoplov privezan na tal, odtrgal in uničil. Veter je podil zrakoplov od Limburga proti Weilburgu; tam ga je treščil ob tla, da se je popolnoma razbil. Zrakoplov je čisto uničen, znanstveni instrumenti pa, ki so bili v ladjici, so ostali celi. Kakor poročajo, ne zadene na nezgodi nikogar nobena krivda.

Humorist Mark Twain. Dne 21. t. m. je ponoči umrl v svoji vili „Stormfield“ v državi Connecticut slavní humorist Mark Twain. Smrt ga je zalotila nenadoma in brez bolečin. Twain je ravno pisal s svinčnikom na papir besede „Dajte mi moje naočnike“, ko mu izpade svinčnik, on pa se zgrudi vznak. O Twainovi smrti so takoj obvestili predsednika Tafta, ki je pri oni priliki izrekel, da bude ves narod žaloval za Twainom, kateri ni napisal nikoli nič, kar bi se ne smelo pokazati tudi otrokom. Pogreb je bil v Elmiru pri New-Jorku, kjer je pokopana tudi Twainova žena in otroci. Izprejod je bil izraz narodne žalosti. Tokrat ni vest o njegovi smrti taka, kakor je bila ona pred leti, ko je poslal sam časnikom sledeči dementi: „Vest o moji smrti je zelo pretirana.“ Sedaj je res umrl. Doživel je dobo 75 let. Zadnje njegovo delo je bila njegova avtobiografija, ki je deloma izšla v raznih listih. Mark Twain (mark two — pomni dva) je bilo pisateljsko ime, pravo ime se je glasilo Samuel Langhorne Clemens. Rodil se je Clemens v mestecu Hannibal ob Mississipu dne 30. novembra 1835. Ko mu je umrl oče, je moral 12 letni deček kakor njegovi starejši bratje, sam gledati, kako bi živel. Stopil je v tiskarno kot učenec. Po svojem izučanju je šel v New-Jork, Filadelfijo in končno je prišel v St. Louis. Kmalu je pa postal romantičen. Kopal je zlato, nato je pa postal časnikarski reporter. Ščasom je prišel na glas radi svojih skic, ki jih je objavljial. Z njimi je začel svoje literarno delovanje, ki je vedno bolj napredovalo, dokler ni slednjič užival svetovne slave. Njegov knjige so neizcrpani studenci smeha, v njih se nahajajo najošabnejše neumnosti, najneverjetnejše pretiravanje in nedosežna šala. Sedaj je umrl Mark Twain, ostala ba pa njegova šala.

H. Suttner

Ljubljana Mesni trg
nasproti rotovža

Priporoča svojo bogato zalogo pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. Blago le prve vrste. Cenik na zahtevo zastoj in poštne prosto. Obrnite se zanesljivo na domačo trgovino, kjer boste najbolje postreženi. 91

Mlado, staro,

Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo ž njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni liker!

sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost „ 4.80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Svarimo pred ponaredbami!

Ako še niste, pošljite naročnino!

Velikansko izber
pomladnih in letnih oblačil

priporoča trdka

10-7

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Najnižje, stalne cene!

Znano po najnižjih cenah

se dobijo krasni

10-9

damski klobuki

v največji izberi, samo v modnem salonu

A. Uivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg šte. 21.

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

Našim somišljenikom priporočamo:

Jlirija in Praxin kremo
za čevlje.

Ciril in Metodovo vazelino in
vazelino z mednarodno znamko Ciril Metoda
ter Polerin čistilo za kovine.

Te predmete izdeluje domača tvornica kemičnih izdelkov

Golob & Volk, Ljubljana.

52-1

Kavarna

„Unione“ v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 9

10-8

priporočata v največji izberi po najnižjih cenah

obleke za gospode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za gospode in
dečke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice.

Prvi kranjski pogrebni zavod

FR. DOBERLET

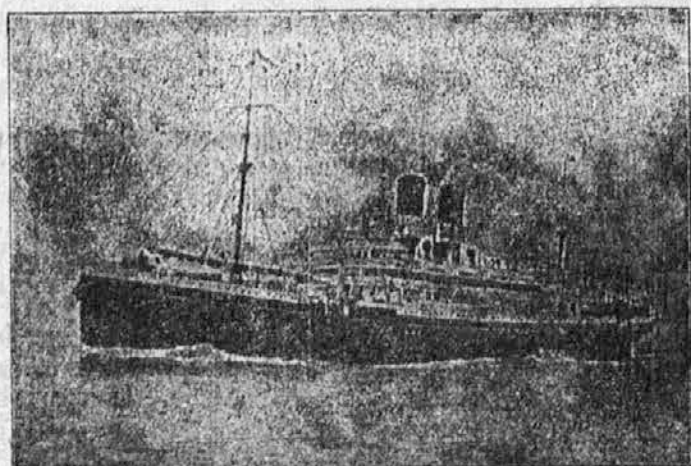
Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10.

Ustanovljen leta 1868.

26-3

Telefon šte. 97.

Prevzemajo se pogrebi, prevažanja z vozom in po železnici in oskrbujejo se tudi pogrebov se tičeče stvari v Ljubljani po najnižjih cenah. Imitirane kovinskolesne krste lastnega izdelka. Velika zaloga kovinskih krst v vseh velikostih s primerno opravo. Oskrbujejo se sveži in suhi cvetlični vencji s primernimi trakovi z napisom in brez napisa.

Potniki v severno in južno Ameriko

vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

52-15

Avstro-Amerikana

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z najnovejšimi brzoparniki, z dvema vrtenicama, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj i. t. d.

Odhod parnikov: V severno Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.

Vsakovrstna pojasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško:

Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.